

Odmev iz Afrike

Katoliški mesečnik s
slikami v prospeh
afriških misijonov

S prilogo „Klaverjev koledar“

Izdaja:

Družba sv. Petra Klaverja
Ljubljana

„Odmev iz Afrike“

Katoliški misijonski mesečnik. Blagoslovljen po papežih Piju X., Benediktu XV. in Piju XI. Stane za vse leto 10 Din, 6 L, 60 am. cts., 2·50 Š; s prilogo „Klaverjev koledar“ 15 Din, 8·20 L, 80 am. cts., 3·10 Š. Naročila in milodare naslavljajte, prosimo, na:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA
LJUBLJANA, Metelkova ul. 1.

Za Julijsko Benečijo: Rim (123), via dell' Olmata 16.
Za Avstrijo: Salzburg, „Claverianum“.

VSEBINA:

Nova afriška plemena za Kristusa Kralja. — Štiri leta brez dežja. — Posvečevanje nove cerkve v Flen-Cowie. — Pri gobavcih v Zululandiji. — Da se nagrada ne izgubi. — Iz življenja Bapedov. — Albert Odengo. — Mali semeniščnik Rafael. — Uslišane molitve.

Molitev za naše ljube dobrotnike.

Povrni, Gospod Jezus, vsem, ki nam zavoljo Tvojega Imena kaj dobrega store, z večnim življenjem!

Po namenu dobrotnikov Družbe sv. Petra Klaverja in naročnikov „Odmeva“ opravijo afriški škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Na prijazno znanje.

Ker večina dobrotnikov ne mara, da bi se objavljali njih darovi, bo v bodoče to izostalo. Objavili bomo samo tiste darove, za katere prijazni darovalec izrecno želi.

Na željo objavljeno: g. Rozalija Šibovec za P. Enerja Din 100 in za avto misijonarju Din 100; župnija Bezovik Din 162—, Al. Lah, botrinski dar „Alojzij“ 100 Din; po cerkvi presv. Srca Jezusovega: za katekizem zamorčkov 50 Din, za kruh sv. Antona 10 Din, za mašno zvezo za Afriko 10 Din, botrinski dar „Jožef“, „Janez“, „Pavel“, „Jožef“ 360 Din, odkup zamorčka „Jakob“ 190 Din, iz Ajdovščine 1 škatlo igračk za zamorčke. — Bog povrni!

Poklic pomožne misijonarke

je podoben poklicu sv. Jožefa, rednika Jezusovega. Misijonarji, ti poslanci Jezusa Kristusa, imenujejo namreč Družbo sv. Petra Klaverja rednico afriških misijonarjev in njih vidno božjo previdnost. Mladenke, ki žele vstopiti v to družbo kot notranje članice, naj se zaupno obrnejo s prošnjo na vrhovno voditeljico Družbe sv. Petra Klaverja.

Zamorčki pomagajo pri gradbi nove misijske cerkvice.

Nova afriška plemena za Kristusa, našega Kralja.

Pismo P. Maksa Andrewa, iz lyonske misijske družbe.

Apostolski vikarijat Zah. Niger.

Zelo rad bi nekaj povedal o božičnih praznikih in jaslicah. Srca vseh so dovezetna za te dneve in vsi, celo protestanti, z navdušenjem govore o njih.

Takoj po božičnih praznikih sem odpotoval v misijone Kru, 300 milj ob morskem obrežju in sem z veseljem opazil, da se je tu sv. vera dobro vkoreninila. To ljudstvo ima patre tako rado, da bi lahko rekel, da jih je zaklenilo v svoje srce in mirni grobovi oznanjajo uspeh božje setve. Kako sem vesel, ko se spomnim tistih prvih časov po ustanovitvi misijona, ko so se prvi misijonarji nastanili na obče znani obali Kru. Na zunaj tu ni videti nikake izpremembe, toda ako pogledaš življenje od blizu, boš videl, kako se je naselil tu pravi katoliški duh. Vse gre na delo na farmo dan za dnevom; matere peljejo otroke

za roke ali jih varno nesejo na hrbtu. Tu ne najdeš umetne civilizacije, ampak katoliško življenje živijo ti ljudje praktično. Poganske navade vedno bolj izginjajo. Milo plapola rdeča lučka pred tabernakljem; zdi se mi kakor ognjeni steber, ki vliva ljudstvu gorečnost, da slavijo svojega nebeškega kralja v domačem Kru-jeziku. Svoje molitve in pesmi opravljajo v prisrčnem domačem jeziku, pri službi božji pobožno sklepajo roke in pojo lepo in pravilno svoje pesmi od konca do kraja.

To je res pristen način katoliške cerkve, da z njim preoblikuje ljudi. Zamorci ne smejo podivjati pod zastavo kake laži-civilizacije, ampak potrebujejo pouka, kako je treba domače navade prilagoditi krščanskemu vedenju in verskim idealom. Radi sprejemajo vse, kar je dobro in koristno, se priučijo vsemu in svoje življenje uravnajo po krščanskih načelih.

Sredi takega ozračja smo napravili svoje letne kuhovne vaje in smo iz njih črpali polno novega poguma za svoj apostolat.

V februarju sem se vrnil nazaj v Monrovijo, marca pa sem zopet odrinil v neznane kraje k afriškim ljudstvom. 7 dni sem se zadržal v Bušlandiji, ki je od ene strani obkrožena od neizmernih gozdov. Zelo sem bil vesel, ko so me po vaseh tako prijazno sprejeli. Ljudstvo je veselo in prijazno. Okolica je gorata; zdelo se mi je, da so se tudi prebivalci kraja navzeli značaja narave, kar pa jim je le v pohvalo in čast. Svoje vasi najrajši zidajo na gričih; hiše stoje v gostih gručah druga poleg druge. Zdi se mi, da bo ta kraj za nas najugodnejši, ako izvzamem obalo Kru. Vsaj po ljudstvu sodeč moram to vrjeti.

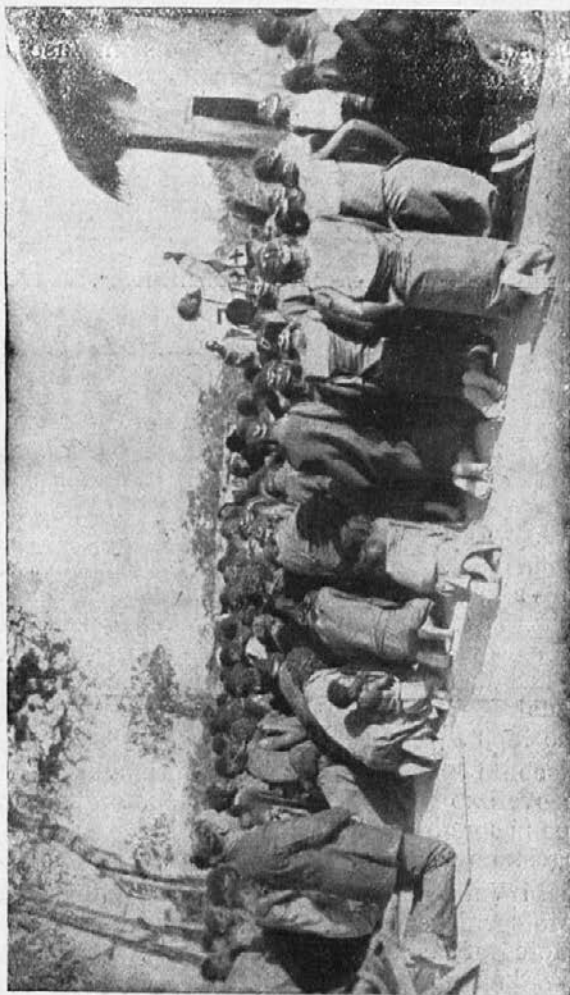
Ako bodo razmere ugodne, se bosta mogla še to leto dva patra tu naseliti. Na postajo je treba hoditi peš, kar je seveda nadležno, toda zaenkrat temu ni odpomoči.

Seveda nas bo to stalo denarja, predno bomo vso naselbino spravili v red in tek. Prevoz potrebščin za stanovanje patroma, ki bosta bržkone sama zase stanovala; potem oprema cerkve in oltarja, postelje itd. in še prav posebno, ker zdravnika tu ni — zdravila in obvezila.

Zanašamo se pri svojih delih prav posebno na varstvo Vaše pokojne ustanoviteljice, da nam bo pomagala pri organizaciji našega podjetja. Vsaka, tudi najmanjša pomoč nas bo razveselila. Radovedni pričakujemo naslednje pošiljatve.

Pred nekaj tedni smo v Monroviji posvetili zvon v čast sv. Petru Klaverju. Naši ljudje so bili vsi srečni in so po posvetitvi radovedni obstopili zvon in ga občudo-

vali prav z afriško razigranostjo. Na zvonu je sledeč napis: „Pozdravljen, Kristus Kralj!“ potem prva kitica „Magnificata“ in izrek „Vera vas bo osvobodila“.

V misijonu: sv. maša na prostem.

Veliki teden smo praznovali resno in slovesno kar je bilo mogoče. Žalnice smo morali žal opustiti, ker nimamo dotičnega obrednika in tudi pasijona nismo mogli peti, kar bi bilo napravilo na domačine prav poseben vtis. Zato bi Vam bili zelo hvaležni, ko bi nam mogli poslati

te knjige z notami. Naš božji grob je bil reven in priprost, a vendar ljubek. Ako bi bili imeli lepih preprog in tkanine za ozadje, bi bilo to zelo v okras; ker pa druga nismo imeli, smo se morali zadovoljiti z raznimi zâplatami, da smo pokrili vsaj golo steno in je bil oltar bolj viden.

Naša šola dobro napreduje. Za Vas in Vaše dobrotnike prav pridno molimo.

Misijonar Poznič prosi.

Misijon Glen-Cowie, Južna Afrika.

Vašo pošiljko sem z veseljem sprejel za katero se Vam lepo zahvalim in tudi brat Mih. Lešnjak.

V imenu patra rektorja smem danes še enkrat ponoviti svojo prošnjo. Ali bi Vam bilo mogoče dobiti za nas en mlin za koruzo mleti in nam ga poslati. Mi moramo namreč vse v Lydenburg voziti, kar nam pride zelo drago, ker je daleč. Če bi pa mi imeli mlin, čeprav bi bil samo na ročni pogon, bi pa vsaj za domačine in živino lahko doma mleli. Naša blagajna je čisto suha. Lani koncem oktobra nas je obiskala velika nesreča, imeli smo strašen požar, ki nam je uničil polovico gozda in okrog 200 sadnih dreves. Na vsak način moramo gozd na novo nasaditi, ker drugače nam veter vse strehe raztrga, kar se nam zdaj dogaja, ko ima veter od ene strani prost dohod k poslopju.

Za sebe bi pa prosil, če bi mi mogli poslati eno električno svetilko s par nadomestnimi baterijami. Zelo bi jo rabil ponoči radi kač, posebno poleti, ker se rade plazijo okrog stanovanj.

Rad bi Vam poslal sliko pavianov, pa žal tu nima nobeden fotografskega aparata. Ta brat, ki je bil začasno tukaj in fotografiral je že star in ne more iti v gore. Če bi se našel kak dober dobrotnik in mi hotel podariti kak fotografski aparat, bi bil zelo hvaležen. Priporoča se v molitev vaš rojak iz Južne Afrike.

Prip. uredn. Kdo izmed ljubih dobrotnikov bi mogel kaj prispevati za mlin našemu gorečemu misijonarju? Vsak dar v ta namen sprejme Družba sv. Petra Klaverja s prirčnim Bog povrni!

Štiri leta brez dežja.

Pismo P. Ludovika Wolf-a iz Keetmanshop - Werf.

Naši misijonski otroci molijo vsak dan za dobrotnike v domovini. Mi smo popolnoma navezani na dobra srca naših dobrotnikov v domovini. Vsa dežela trpi sedaj vsled dolgotrajne suše.

Moja postaja Keetmanshop bo morala še mnogo pretrpeti, predno pride do zadovoljivega viška. Nimamo prave

Lonec je prazen!

cerkve, sestrške hiše in sirotišnice. Dosedaj stanujem popolnoma sam tu v Werftu. Ne morem dobiti sester v pomoč, dokler ni postavljena vsaj skromna hišica zanje.

Misijonska postaja Keetmanshop je stara 17 let, toda šele letos smo imeli prvo skupno obhajilo otrok. Bilo jih je 16. Vsi odrasli so šli obenem z otroci k sv. obhajilu. Pa je prišel praznik sv. Rešnjega Telesa in je prešel ta dan tiho in brez procesije. Ravno tako praznik Srca Jezu-

sovega. Kako mi je bilo težko pri srcu. 17 let katoliškega misijona, pa še nikdar procesije sv. Rešnjega Telesa! Ko bi mogel dobiti vsaj priprosto „nebo“, 2 zaprti svetilki, križ za procesijo in par zastav! Vem, da za mnogo prosim, a kaj hočem?!

Prosim, ne zamerite mi, da s prošnjo nadaljujem. Izbirajte! Posebno bi potrebovali malega prenosnega oltarja; ta, ki ga imamo sedaj, je star in poškodovan in je last sobrata iz Keetmanskoop-a Kadar greva oba na potovanje, more le eden maševati. Koliko več bi dosegel, ko bi imel jaz sam svoj prenosni oltar! Dušno pastirstvo je tu zelo obširno in je treba dolgih misijonskih potovanj, včasih tja do puščave Kalahari.

Zahvala in prošnja.

Pismo brata R. Kolenc, misijon Marija Trost.

Sporočam vam, da je vaša pošiljka srečno dospela v naš misijon. Zabož in vreča z obleko, vse v najlepšem redu, samo kip Brezmadežne je bil pri podstavku prelomljen. Pa to bomo sami lahko popravili, brez da bi se škoda kaj poznala. Ljubi Jezus naj vam bo tisočeri plačnik, kot tudi vsem dobrotnikom Družbe sv. Petra Klaverja in afriških misijonov!

Kar nisem se mogel nagledati in načuditi vsemu, kar ste poslali. Naši pridni, pa ubogi zamorci so prišli gledat od vseh strani. Častiti pater predstojnik pa je rekel: hvala Bogu, sedaj bode pa že kaj za sv. Božič, ker je bilo že vse tako pospravljeno in pometeno.

Ne vem, kako bi se Vam mogel dostojno zahvaliti, da ste se toliko trudili in toliko lepega spravili skupaj. In potem pa vsem ljubim darovalcem vsakemu posebej bi se prav pristrčno rad zahvalil: tistemu gospodu za mašno obleko; dobremu mladeniču, ki je naslikal in podaril tako krasno sliko Krisusa na križu, oh, kako bo krasna za cerkev za veliki oltar; potem za toliko in tako lepih zastav, posebno Marijini družbi pri sv. Jakobu za zastave papeževe barve; dobrotnikom za toliko obleke za naše uboge uboge zamorčke in drugo blago; tistemu studentku za krasno oblekco (bom že skrbel, da bo dobil sliko od svojega zamorčka); potem čast. šolskim sdstram v C. za podporo in toliko lepih in krasnih venčkov in blago itd. Prosim,

oprostite, ker ne morem vseh ljubih dobrotnikov po imenu napisati. Ljubi Jezus v zakramentu ljubezni, naj vsem ti-soč in tisočkrat poplača! Ne le v svojem, ampak v imenu vseh misijonarjev se vam, ljubi dobrotniki, pristrčno zahvaljujem in iskreno prosim, da bi še vnaprej skrbeli za tako potrebno delo ubogih afriških misijonov, zlasti še za naš revni misijon, kjer nas kar 5 Slovencev deluje v vinogradu Gospodovem. Tako daleč od ljube domovine, vendar smo vsi z največjim veseljem zapustili svoje ljube sorodnike, dobrotnike in se podali iskat izgubljene ovčice, ki so tako drago odkupljene s predragoceno krvjo Jezusovo. Da, zapustili smo celo domovino in ljubi materni jezik. Oh, pa ne zato, da jih sovražimo, ampak, da spolnimo sv. željo Jezusovo, ki je rekel: pojdite po vsem svetu in učite vse narode! In to si tudi nismo mislili, da bomo Slovenci skupaj ostali, o ne, in tudi nismo skupaj. Preč. gospod superior, P. Musar je na večnem potovanju, P. Morscher, doma iz Kočevja, sedaj tudi ni tukaj, brat M. Lešnjak je 125 km od nas v Sekukunalandiji, brat V. Poznič je sedaj v Witbaoku tudi daleč nazaj od nas, jaz pa sem že osmo leto v misijonu Marija Trost, večinoma sam Slovenec.

Tako pristrčno rad bi prosil vse ljube dobrotnike, da bi nam še vnaprej ostali zvesti, ker mi vse prav rabimo, bodisi v obleki bodisi v drugem blagu. Pri denarju pa smo še prav posebno shujšali, prava tuberkuloza se je prejela naše blagajne. In letos se nam tudi slabo obeta. Prvič nam je skoraj vse pomorila slana, ko je bilo meseca septembra vse v najlepšem cvetju (ko je pri vas jesen, imamo mi spomlad, ko imate vi poletje, je pri nas zima), potem pa suša. Samo trikrat smo dobili po malo dežja, vedno pa zraven veliko toče, tako da smo vsi v velikih skrbeh, kaj bo še vse prišlo. Dne 29. novembra je bila strašna vročina, da skoro ni bilo prestatu in ob pol tretji uri popoldne (bila je nedelja) smo imeli ravno obisk in duhovno branje pred Najsvetejšim. Kar pride strašna nevihta, vihar, treskanje, dež kot s škafa in pa toča, da smo mislili, da bodo vsa okna razbita. K sreči je bila toča drobna, vendar je bil tak ropot in bučanje, da smo morali prenehati z branjem, nismo nič več slišali drug drugega. Na vrtu (ki je naše edino življenje) je bila razbita vsa zelenjad; sadje, bilo ga je nekaj, kar je po slani pozno cvetelo, je bilo sedaj tudi vse po tleh. Jaz sem vrtnar (in zakristan) in lahko si mislite, da mi ni bilo drugega, kot klicati: Bog je dal, Bog je zopet vzal, hvaljeno naj

bo njegovo sv. Ime! — In zmerom je tako v misijonu, enkrat to, drugič druga nezgoda i. t. d.

Radi misijonskega dela imamo precej težko tukaj, ker imamo toliko nasprotnikov vseh vrst protestantovskih ločin. Pa vendar, hvala Bogu, gre še dosti dobro naprej, tako, da se vse čudi našemu napredku. Letos smo že tri cerkve postavili, sedaj delamo zopet novo šolo itd. Na Roženvensko nedeljo smo imeli sv. birmo, bilo je 56 oseb birmanih. Bila je tudi ena mati in njeni trije otroci, 2 hčerki in 1 sinček, so bili lani dan pred sv. Božičem pri sv. krstu; na sv. božični praznik so bili vsi 4 pri prvem sv. obhajilu in sedaj vsi pri sv. birmi. Kajne, kako je to lepo? Od sinčka bom že še enkrat za „Zamorčka“ nekaj pisal, kako je on prišel k nam v šolo. Ime mu je bilo poprej Biljon, sedaj se pa imenuje Jožef. Da, ti naši malčki, delajo nam veselje.

V Lydenburgu je sedaj cerkev gotova, samo notranje oprave še nima, oltar je v delu. Cerkev bo posvečena sv. Mali Tereziji.

Oh, ko bi imeli več denarnih sredstev, da bi mogli več cerkev in šol pozidati. Sedaj pa moremo le toliko, kolikor nam moči pripuščajo. V mestu Štanderton bomo tudi kmalu pričeli z novo cerkvijo ali šolo.

Še enkrat se Vam najpristrčneje zahvalim za vse, kar ste mi poslali v zadnjih mesecih in zadnjih letih, vse je tako prav prišlo. Prav lepo vas sedaj prosim za kako denarno podporo in prosim, če bi hoteli poslati name, kajti potem imam dvojno veselje. Prvič ko jaz dobim in potem zopet veliko veselje zame, ko smem izročiti predstojniku. Vsi hvalijo vas, ljube Slovence, pravijo: boljših ni za misijone, kot so Slovenci. Tako malo jih je po številu, pravijo, pa tako veliko pošljejo. Seveda, mene pa zelo veseli, da vas drugi ljudje hvalijo, Angleži, Nemci i. t. d., še posebno pa naši ljubi in ubogi zamorčki. Kaj radi se ponašajo na Vas in so jako ponosni na Vaša darila, krilca in drugo.

Lepo Vas prosim, da oprostite, ker vedno beračim. Mi ubogi afriški misijonarji smo pač vedni berači. Pa saj sami veste, da stvari ne trajajo večno. Samo v naših sepmih šolah misijona Marija Trost zelo veliko potrebujemo: šole so pa vse prenapolnjene. Veliko potrebujemo tudi za Barbeton, Wittbank, Ermelo, Sekukunaland i. t. d.

In da ne pozabim, najlepše se zahvaljujem za čokolado in za tisto reč — ki dela dim. Seveda, zame so pre-

močne, svalčice pa bi že včasih rad potegnil, če bi jih imel (Prip. uredn.: dobremu misijonarju smo poslali tudi nekaj v . . . Daroval jih je neki gospod na Jesenicah, ki se je iz ljubezni do misijonov in v zahvalo Mariji Tereziji Ledóchowski za dobljeno milost odvadil kajenja. To je za res lepo in posnemanja vredno.)

Priložim tri slikice, če bodo dobre za „Zamorčka“. Prva slika kaže prav pridno deklico, ima še 7 večjih sester, ki so vse katoliške, mama tudi, oče pa je že umrl. Druga slika kaže, kako se sestre peljejo z osličkom prav daleč v Sekukunalandijo. Tretja slika pa kaže našo šolo, ki že razpada. Bo treba kmalu nove, ta je bila za silo in hitro zgrajena. (Prip. uredn.: Žal so vse slike pretemne in jih ne moremo objaviti.)

Vsem pošiljam najlepše pozdrave. Vdani in hvaležni misijonar v Južni Afriki R. Kolenc.

Pri gobavcih v Zululandiji.

Piše sestra M. Timoteja, benediktinka, Entabeni, misijon sv. Križa.

Zadnji dan letošnjih božičnih počitnic smo porabile sestre za obisk, ki smo ga napravile gobavcem. Ob ranem jutru smo se napravile na pot, naložile svoje potrebščine na avto in tudi same vstopile, da se popeljemo v Eman-diki. Zadnje zvezde so hitro zginile ob svitu jutra; vsepovsod je bilo še vse mirno in tiho. Na obeh straneh ceste so se širila polja sladkorne pese. Mimo posameznih vasi in naselbin domačinov smo brzeli proti svojemu cilju.

Okolica se še ni bila izdatno spremenila, ko smo se ustavili pred žično mejo, ki nam je branila prehod. Avto smo morali pustiti na cesti, same pa smo šle peš skozi mala vrata, ki bi zaslužila v gotovem smislu, da se napišejo nad njimi Dantejeve besede: „Tisti, ki prestopite ta prag, pustite zunaj vsako upanje“. Malo korakov smo napravile, pa se nam je odprl krasen pogled: v ozadju indijski ocean s svojimi penečemi se valovi, ki so se belo svetlikali v jutranjem solncu; pred nami pa valovita pokrajina polna vasi in sel domačinov. To je zelo lep kos zemlje, ki ga po eni strani obkroža največja reka v Natalu, Tugela. In ta kraj je odločen gobavcem za ječo.

Široka cesta se spenja navzgor proti naši cerkvi. Že na poti tja gori so nas srečavali ti ubogi reveži brez prstov na rokah in nogah. Eden se nam je približal, drugi so večinoma obstali na pragih svojih koč in nas od tam pozdravljali. Pred cerkvico so se nam veselo približali naši kristjani. Zdaj smo mogle opazovati to grozno bole-

Pri lečenju gobavcev.

zen iz neposredne bližine. So ljudje vseh starosti; a najbolj se nam smilijo otroci, dečki pri 10 ali 12 letih s starikavimi obrazi. Gobe se pojavljajo na najrazličnejše načine, a najrajši se lotijo prstov tako, da so roke in noge le še kakor grčasta polena. Nekateri so brez nosa in lic; drugim zopet ni nič videti. Ko sem jih vprašala, če so tudi bolni, so mi odgovorili: „Si namleala“ (Imamo kraste). Te belkaste maroge, ki se pojavijo po hrbtu, so začetek bolezni. Neka deklica, ki je bila videti čisto zdrava, mi je pokazala svoje roke. Med prsti je bila koža komaj vidno belkasta. Vprašala sem jo, koliko časa je že tu, in je povedala da 4 leta.

Dvakrat v tednu pride evropski zdravnik, da daje zdravila in injekcije; sicer pa si strežejo drug drugemu kolikor pač morejo. Razen zdravnika in duhovnika le

redkokedaj stopi noga Evropejca tu sem. Zato so bili ti reveži tako veseli, ko so zagledali nas sestre.

Preč. pater Ignac Jutz, ki obišče gobavce vsak mesec, je bil prejšnji dan semkaj dospel. Ko smo prišle, je bil še v spovednici. Čez pol ure se je pričela sv. maša. Gobavci so zelo lepo peli med mašo. Po dobroti blagosrčnih ljudi imajo sedaj prav lepo cerkvico, čeprav je majhna. V velikem oltarju je podoba križanega, ki jih vedno spominja, da naj svojo nesrečo prenašajo potrpežljivo, da jim bo v zaslužnje. Toda telesna bolezen še ni najhujše pri teh ubožcih. Razmere vodijo v moralično nesrečo, ki je še vse hujša, ko telesne bolečine, in v veliko oviro misijonarju pri njegovem nadnaravnem poslu. V svojem govoru jih je opominjal P. superior, naj bodo vsekdar vredni udje naše sv. cerkve. Tudi me smo goreče molile, naj bi božji Zveličar svoje besede: „Hočem, bodi čist“ govoril z uspehom zlasti tem zapuščenim dušam . . . Po pridigi je bila tukaj prvič ta dan pobožnost pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Po službi božji smo razdelile med ubožce še nekaj peciva in tobaka za njuhanje kot božično darilo. Potem smo obiskale gobavce še v njih kočah. Silno so bili tega veseli. Toda treba je bilo misliti na slovo. Še dolgo so nam mahali v slovo, dokler ni avto izginil za ovinkom. Me pa smo sedele molčeč v vozu in v duši smo preživljale še enkrat dogodka tega dne.

Da se nagrada ne izgubi.

Sestra Akvilina iz kongregacije Dragocene krvi se pristrčno zahvaljuje za dobljeno podporo in nadaljuje:

S tem denarjem smo nakupili blaga za obleke deklicam in dečkom. Obleke bomo razdelili kot nagrado za pridni obisk šole. Korist bo mnogotera. Prvič: Mnogo boljši obisk. Drugič to bo material za pouk v šivanju za deklice. Tretjič: Upanje nagrade bodri k pridnosti pri pouku ročnih del. Četrto: Tudi ob grdem vremenu bodo otroci prišli, da ne izgube nagrade s tem, da bi doma lepo zložno ob ognju sedeli.

Albert Odengo.

Piše P. Janez Pecei, od Sinov presv. Srca, misijonar v Sudanu.

(Konec.)

Bila je temna noč in vse okrog grozna tihota. Na nebu je migljalo nešteto zvezd, skozi drevesne veje je svetil mesec in nama kazal pot. Tiho sva stopala po gozdu. V duši sem preživljal še enkrat vse doživetje. Mislil sem na svojo daljno domovino in na velike težave, ki jih imajo večkrat dušni pastirji, ko pripravljajo svoje vernike na srečno večnost. Spominjal sem se nedolžnih zvičaj, ki sem jih tudi jaz moral večkrat v Evropi uporabljati, predno sem mogel kakemu umirajočemu povedati važne besede, da bo umrl in da je čas, da se pripravi za odhod. Tu v daljni Afriki pa, v krajih, ki jih prepeka solnce in so jih pustošile vojske in lakota, sem našel duše, ki so tako lepo pripravljene na smrt in si nič bolj ne žele, kot tolažil naše sv. vere. Hvaležen sem bil Materi božji, ki me je pripeljala v te kraje.

V takih mislih sem prišel domov. Dal sem Albinu zdravila in drugo, kar sem bil Albertu obljubil, in „sin smrti“ je odšel. Drugo jutro sem na vse zgodaj šel k Albertu s sv. popotnico. Ko sem se poslavljaj, sem mu obljubil, da ga bom proti večeru še obiskal. Toda kako sem se začudil, ko sem zvečer prišel in našel kočo in šupo prazno! Bolnik in zdravi sta bila odsotna. Poizvedoval sem kako in kaj, in sem zvedel sledeče. Ko so Albertovi sorodniki videli, da domači duhovi Albertu niso naklonjeni, so hoteli na drugem kraju z drugimi duhovi poskusiti svojo srečo. Naložili so umirajočega, čeprav se je branil, in ga odpeljali k drugim sorodnikom na drug kraj, ki pa ne vem kje leži. Zatem je preteklo več dni, ne da bi mogel kaj zvedeti o Albertu. Neko jutro pa je prinesel nek kristjan novico, da leži Albert Odengo mrtev ob cesti, ki pelje v Abushako. Kako je prišlo do tega?

Morebiti so sorodniki videli, da tudi na novem mestu duhovi niso naklonjeni bolniku in so ga zanesli proč. Bolj verjetno pa je, da je Albert sam zahteval nazaj na svoj prejšnji dom, da bi bil bližje misijona in so ga zato zopet naložili na nosilnico, pa jim je med potjo umrl. O zadnjih trenutkih njegovih sem dobil sledeča poročila. Ko je Albert videl, da gre proti koncu, je prosil nosače, naj postojte. Zanesli so ga v kočo nekega pagana Adama. Tu je šlo vsled prevelikega napora hitro proti koncu. Albert je umrl. Umrl je pravzaprav res na cesti, daleč od svojega doma, daleč od misijona, brez navzočnosti misijonarja, ki si ga je to-

likanj želel. Vendar umrl je srečno, kajti ob strani mu je stala Marija, ki jo je v življenju tako častil.

Pozneje smo zvedeli, da je Albert vso pot molil sv. rožni venec. Ko so postavili nosilnico na tla, se je umirajoči še zadnjič dvignil. Navzoči so strmeli in pričakovali, kaj bo. S težavo se je spravil na noge, omahovaje semtertja, pokleknil poleg nosilnice na cesto, dvignil z rokami rožni venec in molil kakor zamaknjen. Potem je omahnil in se več ni mogel dvigniti. Umrl je torej z imenom Marije na ustnicah . . . Ubogi Albert! In vendar, kako srečen! V življenju so ti rekli Odengo (= vodo si iznašel), po smrti pa bi ti morali spremeniti ime in te imenovati: „O de Marija (= našel si Marijo!)“

Mali semeniščnik Rafael.

Po poročilu škota Dantin.

Pred dobrimi dvajsetimi leti sta živela na otoku Madagaskar zamorska zakonca, katerima je Bog podaril dva čvrsta dečka. Toda stariši se žalibog niso dosti zmenili za vzgojo otročičev. Oče je bil še pagan, mati že kristjana. Tudi dečka sta bila že krščena in dobila ime Rafael in Janez Krstnik. Če bi se stari oče in stara mati, ki sta bila tudi že kristjana, bolje ne pobrigala zanje ter ju ne vzela k sebi, bi mala zamorčka zrastle v prava divjaka. Pošiljala sta svoja vnuka redno v misijonsko šolo domače vasi Antsirobe.

Meseca maja, leta 1913. pa so očetje Lazaristi odprli v Betafo svojo šolo. Da bi se nadebudna fantka lažje udeleževala ondotnega pouka, se starčka preselita z otrokama vred v Betafo. Rafael, posebno nadarjen dečko izvrstnih lastnosti, je kmalu eden prvih in najboljših učencev. Vsem in povsed je bil drugim vzgled. Bilo ga je veselje opazovati, ko je v cerkvi kot angelček molil in stregel pri sv. maši ali kadar je pristopil k angeljski mizi, kar je storil skoraj vsak dan. In ker mu je Bog dal lep glas, je smel ob praznikih tudi sam popevati v cerkvi. Misijonarji so v svojih zaupnih pogovorih neredkokrat izrazili željo, da bi postal ta vrli dečko kedaj duhovnik in pogosto so pošiljali v ta namen goreče prošnje pred prestol Vsemogočnega. Sicer ni bilo veliko upanja, da se jim uresniči želja, kajti stari oče in mati sta Rafaela ljubila s posebno

uežno ljubeznijo. In ker nista bila bogve kako vneta kristjana, se je bilo bati, da se bosta ustavljala duhovski izobrazbi svojega vnuka.

Bilo je meseca marca, ko odredi škof Dantin, takrat še apostolski prefekt v Betafo, slovesno devetdnevnic v čast sv. Jožefu, da bi ta veliki svetnik in varuh sv. Cerkve sprosil duhovniških poklicev, bodisi v Evropi ali na Madagaskarju; kajti žetev je velika, a delavcev le malo. In glej čudo; ob koncu devetdnevnic dobi veselo poročilo, da se žele štirje zamorci-domačini posvetiti Bogu. Dva sta hotela postati duhovnika, druga dva pa sta nameravala vstopiti v misijonsko družbo „La Salette“ kot brata lajika. Mladeniča, ki sta čutila poklic za duhovski stan, sta bila: Frančišek, vrl in nadarjeni dečko in naš znanec Rafael. „Hvala Bogu!“ je vzkliknil msgr. Dantin ves vesel, „Duh božji veje, kjer hoče; to sta naša najboljša gojenca. In čeprav ju bodo morda sorodniki ovirali na potu, jima bo ljubi Bog že dal potrebnih moči, da dosežeta svoj cilj. A pred vsem moramo poskusiti, če imata res pravi poklic.“ V ta namen so ju pol leta posebno skrbno opazovali in preiskušali njuni značaj; nato pa so jima predstojniki, učitelji in spovedniki dali enoglasno spričevalo, da se gre tu očitno za pravi poklic.

Meseca oktobra so mislili pričeti latinski tečaj za male semenišnike v Tananarivo; in ker je bil že mesec september, poveri msgr. Dantin, ki je nameraval za mesec dni odpotovati, svojemu generalnemu vikarju o. Rostoin, težavno nalogo, naj obvesti sorodnike dečkov o svojem sklepu ter skuša dobiti njih dovoljenje. Ko misijonar staremu očetu odkrije Rafaelovo željo, je bil mož ves iz sebe. Rekel je med drugim, da je Rafael varal njega in staro mater, ki sta vanj stavila toliko zaupanja, misleč, da jima bo opora v starost. „Ako imaš pogum, zapustiti svojo bolno, staro mater, tedaj sploh nimaš srca“, mu pravi mož. Vsled tvojega odhoda se ji bo bolezen še poslabšala in morda še celo umrje. Četrta božja zapoved ukazuje otrokom, ubogati svoje stariše in jim pomagati“, Cel dan deček ni dobil nobene hrane in starčka sta neprestano jokala, da bi omehčala vnuka ter ga odvrnila od njegovega namena. Toda Rafael je ostal stanovit.

(Dalje prih.)

Uslišane molitve

na priprošnje služabnice božje Mar. Ter. Ledóchowske.

„Zbolela sem pred enim letom, v glavi se mi je vrtelo in sem se vedno bala, da me zadene kap. V zaupanju sem se zatekla k blagopokojni Mariji Tereziji Ledóchowski, ki mi je dotlej bila pomagala v mnogih potrebah dušnih in telesnih. Tudi v imenovani zadevi sem bila uslišana potem, ko sem opravila dve devetdnevni njej na čast in poslala takoj vsoto za krst poganškega otroka. Izrekam ljubi Mariji Tereziji Ledóchowski tisočero zahvalo za njeno priprošnje pred božjim prestolom in jo prosim, naj bo še v prihodnje moja zavetnica.“
L. S. v O.

V treh nujnih zadevah sem se zaupno priporočala služabnici božji Mariji Ter. Ledóchowski in bila sem uslišana. Po moji možnosti prispevam malčdar in se ji še priporočam. B. B., Ljubljana.

Iskreno se zahvaljujem služabnici božji za večkratno uslišanje. Kadar se k njej zatečem, vselej dobim pomoč.

M. K., Ljubljana.

V bolezni sem se priporočala Mar. Tereziji in sem dobila pomoč. Javno se ji tu zahvaljujem.

P. R., Gorišnice.

Veliko oseb in, v velikih zadevah so se priporočili služabnici božji Mar. Ter. Ledóchowski in dobili so pomoč. Iz vsega srca se ji tu zahvaljujejo in prispevajo vsak svoj dar. Imela sem malo slikice te služabnice božje z njeno relikvijo. Ljudje so me prosili in vsak, kdor je imel kako važno zadevo, je hotel imeti slikico. Dala sem jo, in tako je romala moja ljuba nebeška pomočnica od vasi do vasi in povsodi delila dobrote. Dobila sem jo čisto obrabljeno nazaj in vas prosim za več takih slikic služabnice božje Mar. Ter. Ledóchowske, da jih dam ljudem, ker zelo prosijo zanje. Še enkrat se nebeški dobrotnici v imenu vseh najsrčneje zahvalim.

M. V., Moste, Žirovnica.

Zahvaljujem se Mar. Ter. Ledóchowski za ozdravljenje noge.
J. P., Ljubljana.

Napadla me je huda srčna bolezen. V strahu in stiski sem se priporočal božji služabnici Mar. Ter. Ledóchowski z devetdnevnic in obljubil mal dar 10 lir za misijone ter objavo v „Odmevu“. Bil sem uslišán, hvala Bogu. Bolečine so že drugi dan minule. Služabnici božji se še nadalje priporočam.

F. K., Tolmin.

V očesni bolezni sem se z zaupanjem priporočila služabnici božji Mar. Ter. Ledóchowski in zadobila zdravje. Pošiljam v zahvalo 20 Din za zamorčke in prosim objave v „Odmevu“. M. B., Maribor.

Priporočila sem se M. T. Ledóchowski in sem bila na njeno priprošnje uslišana. V zahvalo pošiljam obljubljen dar 10 Din. P. Š.

Bila sem v zelo težkem položaju. Poleg velikih stanovskih dolžnosti nisem bila za nobeno težje delo. Tedaj sem se z zaupanjem obrnila do M. T. Ledóchowske, o kateri sem brala v „Odmevu“, da usliši toliko prošenj tistim, ki se k njej zatekajo. „Odmev“ bi skoro ne mogla več naročiti, v takih razmerah sem. Pa obljubila sem, ga ne opustiti in tudi po svoji moči uboge misijone

podpirati. Začela sem zopet opravljati težka dela in bolezen je počasi sama izginila. Zahvaljujem se Mariji Tereziji za pomoč in prosim za njeno svetinjšico za spomin ter objavo v „Odmevu“. — M. K., Turški vrh.

Zahvaljujem se Mar. Ter. Ledóchowski za zboljšanje zdravja ter pošiljam obljubljeni dar. Priporočam se še nadalje njeni prošnji. — M. K., Trbovlje.

Pošiljam dar 50 fr. v zahvalo M. T. Ledóchowski, ker me je v težkih zadevah uslišala. Dar naj bo za najnujnejše misijonske potrebe. — Mr. Cvahte, Belgija.

Bila sem hudo bolna že nad dve leti in pol. Že trikrat previdena s svetimi zakramenti za umirajoče. Imela sem zdravila od raznih zdravnikov, pa vse to mi je le malo lajšalo bolečine; ko sem jih porabila, sem bila kot poprej. Čitala sem v „Odmevu“, kolikim je Marija Terezija izprosila ljubo zdravje. Zatekla sem se tudi jaz k njej s pristrčno prošnjo in obljubila, če se mi zdravje zboljša, javno zahvalo v „Odmevu“ in 100 Din za afriške misijone. Nato se mi je začelo zdravje polagoma boljšati, brez da bi rabila kaka zdravila. Spolnjujem svojo obljubo in prosim, da zahvalo javno objavite. — Amalija Škobrne, Žigon.

V zahvalo Mariji Tereziji, ker nama je pomagala, pošiljava 1 Dol. — Marija in Franc Hafner, Amerika.

Priloženih 10 Din pošljem za zamorčke v zahvalo Mariji Tereziji Ledóchowski. — N. Brusnice.

Za uslišano prošnjo na priprošnjo služabnice božje pošiljam v zahvalo Din 30— za najp. afriške misijone. F. V. Sv. Marjeta.

Prip. uredn. V popolnem soglasju z dekretom Urbana VIII. izjavljamo, da se mi v vsem, kar se je v zgoraj omenjenih uslišanjih kaže na čudežno ali slično, popolnoma podvržemo sodbi sv. Cerkve.

Služabnici božji Mariji Tereziji Ledóchowski se priporočajo: N. N. Sevnica, za zdravje, obljublja dar, če bo uslišana. — Rodbina Kranjc, za ozdravljenje očetove noge ter za pomoč v dušni in telesni potrebi in v denarni stiski (dar 30 Din). — Neka samostanska družina v hudi stiski. — Ž. L. P. Priporočam se služabnici božji za dobro službo. Če bo prošnja uslišana obljubim javno zahvalo in dar 30 Din. — A. G. Mislinje, se priporoča za dobro službo in v treh drugih važnih zadevah. Če bo prošnja uslišana, obljubi objavo in odkup zamorčka. — M. Š. Ljubljana se priporoča v raznih zadevah (dar 20 Din), še obljublja. — J. N. Žalec, za nujno pomoč v denarni zadregi (dar 10 Din), če bo prošnja uslišana obljublja se več. — F. K. Poljane, priporoča služabnici božji svojega bolnega očeta za ljubo zdravje. Če bo prošnja uslišana obljublja dar za najpotrebnejše misijone.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Ljubljani.

Odgovorni urednik: prof. Watzl.

Za tiskarno „Tiskovnega društva“ v Kranju: Jos. Linhart.

Zahvale.

M. L., Polhov gradec, se zahvaljuje sv. Mali Tereziki za pomoč v hudi bolezni (dar 10 Din za misijone). — M. K., Bukovec, sv. Antonu za uslišano prošnjo (dar 40 Din za kruh sv. Antona in se še priporoča za potreben zaslužek). — N. N., Prihova, sv. Mali Tereziki, sv. Antonu in Mariji Tereziji Ledóchowski za več uslišanih prošenj (dar 17 Din). — G. J., Vitanje, presv. Sreč Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu, škofu Slomšku, sv. Tereziki Deteta Jezusa in drugim patronom za pomoč v bolezni (dar 10 Din). — M. Otorepec, sv. Jožefu, sv. Petru Klaverju, blaženemu Don Bosku, Mariji Tereziji Ledóchowski za pomoč v hudi dušni stiski (dar 25 Din).

Priporočila v molitvah.

Stara Cerkev pri Kočevju — Trbovlje — Žiri — Zibike — Sv. Kunigunda — Oplotnica — Ljubljana — Vrhnika — Celje — Rogatec — Lož — Drazavas.

K. Š., Izakovci, sv. Mali Tereziki, sv. Antonu, Mariji Tereziji Ledóchowski pri volitvi stanu. — K. B., Izakovci sv. Mali Tereziki, sv. Antonu, Mariji Tereziji Ledóchowski za zdravje. — D. M., Mozirje, sv. Antonu in Mariji Ledóchowski v neki zelo važni zadevi in za ljubo zdravje. Če bo prošnja uslišana, je dar obljubljen. M. S., Krško, sv. Antonu Pad. in sv. Tereziki od Deteta Jezusa za ljubo zdravje in drugo. Če bo prošnja uslišana, obljubi javno zahvalo in dar za odkup zamorčka. — V čast sv. Antonu (dar 20 Din). — F. A. R. in otroci, Mala nedelja, Mariji Pomočnici, sv. Antonu, sv. Boštjanu, Mariji Tereziji Ledóchowski v veliki stiski in težki zadevi. Če bo prošnja uslišana, obljublja dar 100 lir in javno zahvalo. — B. B. Kol, sv. Antonu v zelo važni zadevi (dar 200 Din) — Slov. vas: Neka oseba se priporoča sv. Antonu Pad. in služabnici božji Mar. Ter. Ledóchowski za spreobrnjenje, za ljubezen božjo in slovo med člani njene družine. — Neka družina, nabajajoča se v veliki stiski. — Neka družina, ki nujno potrebuje pomoči božje. V vseh treh slučajih je obljubljen primeren dar za afriške misijone, ako prejmejo zaželeno pomoč. — Neka oseba obljublja javno zahvalo in velik dar za misijone, ako zadobi pomoč v neki veliki dušni in telesni stiski.

N. N. svojo sestro za spreobrnjenje (mal dar).

Spomin za umrle.

Ivan Jurko, župnik, Stari trg pri Slov. gr. — Sr. Lucija, misijonska sestra sv. Družine, — Janez Ulman, — Ivana Bolé, Koče, — Anton Dobnik, Vransko, — Marija Potokar, Tržič, — Ana Strelec, Sv. Marko, — Antonja Jeromel, Zegen, — Polona Šterbenk, Sodražica, — Roza Kotnik, Selnica ob Dravi, — Marija Oblak, Selo, — Franc Korber, Orova vas, — Štefica Dedič, Studenci. — Naj počivajo v miru!

Prosimo vse naročnike,

da poravnajo morebitno zaostalo naročnino. — One cenj. naročnike, ki menjajo svoj naslov ali stanovanje, vljudno prosimo, da svoj novi naslov naznanijo upravi „Odmeva“ in zraven tudi stari naslov pripomnijo.

Ubogi misijonarji iskreno prosijo

za

---

mašno obleko in cerkveno perilo

V veliki potrebi so in vse z največjo hvaležnostjo sprejmejo. Misijonar Kolenc v Južni Afriki posebno prosi za zeleno mašno obleko in oltarne prte. Pri zadnji procesiji na praznik presv. Rešnjega Telesa, piše, ni imel nič za oltarčke. Moral je vzeti zakrpane rjuhe od misijonarjev. Tudi ministrantovskih obleke v misijonih vedno primanjkuje.

Tiskano navodilo, kako in iz kakšnega blaga naj bo delana mašna obleka in cerkveno perilo, se dobi zastonj pri

Družbi sv. Petra Klaverja,
Ljubljana, Metelkova 1.

Ista družba vse darove, bodisi v predmetih ali denarju, z iskreno hvaležnostjo sprejema ter jih pošlje najubožnejšim misijonom, po namenu ljubih dobrotnikov.